

**«ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ 2022**

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ «ՇՐՋՎԱԾ ԴԱՍԱՐԱՆ» ՍՈՂԵԼԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԵՐԻՆ
ՈՐՊԵՍ ՄՈՏԻՎԱՑԻԱՅԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԹՈԴ

ԱՌԱՐԿԱ Գրականություն

ՀԵՂԻՆԱԿ Մարինե Մանուկյան

ՄԱՐԶ Արմավիր

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ «Հայկաշենի Գ Կիրակոսյանի ավան միջնակարգ դպրոց»

ՊՈԱԿ

ԲՈՎԱԼԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
ԳՐԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ	4
«ՇՐՋՎԱԾ ԴԱՍԱՐԱՆ » ՍՈՂԵԼԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԵՐԻՆ ՈՐՊԵՍ ՄՈՏԻՎԱՑԻԱՑԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻ.....	5
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍ.....	8
ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ N1.....	9
ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ N2.....	13
ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ N1.....	14
ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ N2.....	16
ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ և ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ	17
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	19
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.....	20

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Գրականության ուսուցումը ուղղված է աշակերտների շրջանում ազգային արժեքների ճանաչման և միջմշակութային իրազեկության խթանմանը: Բնագավառը շեշտադրում է աշակերտի՝ բազմակողմանի զարգացմանը հաղորդակցության ժամանակ, ակտիվ սոցիալական դերակատարմանը, որտեղ իրազեկությունը օգնում է աշակերտին ճանաչել աշխարհը, բացահայտել նրանում տեղի ունեցող իրադարձությունները և ունենալ համապատասխան հույզեր, ապրումներ, ինչու ոչ նաև որևէ հերոսի օրինակ, որից կարող է աշակերտը ընդօրինակել դրականը և առաջնորդվել դրանով:

Կրթական համակարգի հետագա զարգացման որակական կողմը ներառում է կրթության բովանդակության ընտրությունը: Հետազոտական աշխատանքի կատարման համար հիմք է հանդիսացել վերլուծությունների արդյունքը, որը հիմք է անհանգստանալու և կենտրոնանալու այն խնդրի վրա, որ դպրոցականների շրջանում նվազել է հետաքրքրությունը գեղարվեստական գրականության նկատմամբ:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է սովորողների շրջանում խթանել հետաքրքրություն գրականության և գրական ստեղծագործությունների ընթերցման նկատմամբ: Պարզել գրականության նկատմամբ սովորողների հետաքրքրության անկման պատճառները, ձևավորել սովորողների մոտ այլ հարթակներում սեփական մշակույթը ներկայացնելու կուլտուրա, հանդես գալ որպես ստեղծագործ և քննադատական մտածողությամբ օժտված անհատ:

Գտնել մոտիվացիայի բարձրացման ամենաարդյունավետ ուղիները, մեթոդներն ու միջոցները:

Ելնելով այն հանգամանքից, որ դպրոցականների շրջանում կա հետաքրքրության անկում գեղարվեստական գրականության ընթերցման նկատմամբ, ուստի դպրոցական դասընթացում պարտադիր է ՏՀՏ-ի գործածման կարևորությունը (ընթերցում, ֆիլմերի դիտում, ունկնդրում): նպատակի իրականացումը հնարավոր է այն դեպքում, եթե ձևավորվի

դպրոցականների մոտ գեղարվեստական գրականության նկատմամբ բարձր մոտիվացիա:
Այդ տեսանկյունից կարելի է համարել, որ աշխատանքը կրում է արդիական բնույթ:

ԳՐԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Մենք պարտավոր ենք գիտելիքը փոխանցել հասկանալի ու պարզ,կարևոր է նաև, որ այն մատուցենք երեխային գրավող ժամանակակից մեթոդներով: Դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդները կիրառելիս խթանում ենք աշակերտի ստեղծագործելու, վերլուծելու կարողությունները: Ուսումնական գործունեությունը բարդ ու բազմակողմանի է, այն առավել արդյունավետ իրականացնելու համար հարկավոր է ճիշտ կազմակերպված աշխատանք, որի ընթացքում անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ սովորողը գիտելիքների ձեռքբերմանը զուգահեռ ստանում է իր կյանքի հետագա գործունեության համար անհրաժեշտ սոցիալական փորձ:

Կրթության հետ միաժամանակ երեխան պետք է դառնա նախաձեռնող, կարողանա ինքնուրույն հետազոտել, ստեղծագործել, ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում, փոխանցել իր իմացածը, ձեռք բերել հաղորդակցական, համագործակցային կարողություններ և ինքնուրույնություն:

Դպրոցը գիտելիքների շտեմարան է, և այն հիմք է հանդիսանում և դրվում է այն հիմնաքարը, որով պետք է առաջնորդվել ամբողջ կյանքում:

Ի՞նչ է մոտիվացիան. մոտիվացիայի առանձնահատկությունները կրթական գործընթացում

Մոտիվացիան համալիր կառուցվածք է, որը հիմնված է ճանաչողական, սոցիալական և անձնական դրդապատճառների համակցությամբ:

Հոգեբանության մեջ «մոտիվացիա» հասկացությունը այն երևույթների լայն շրջանակն է, որը դրդում է մարդուն գործողությունների:

«Շարժառիթ» բառն ինքնին լատ. Moveo - «շարժվել» բառն է: Առաջին անգամ «մոտիվացիա» տերմինը «Բավարար պատճառի չորս սկզբունք» հոդվածում օգտագործել է Ա.Շոպենհաուերը (1900-1910): Ներկայումս մոտիվացիայի բազմաթիվ մեկնաբանություններ կան, ինչը հաճախ բարդացնում է դրա միանշանակ ըմբռնումը: Մոտիվացիան (լայն իմաստով) այն ամենն է, ինչ առաջացնում է մարդու գործունեությունը՝ նրա կարիքները, բնագոր, մղումները, հույզերը, վերաբերմունքը, իդեալները և այլն: Ժամանակակից հոգեբանության մեջ «մոտիվացիա» բառը օգտագործվում է երկակի իմաստով՝ որպես վարք որոշող գործոնների համակարգ (սա ներառում է, մասնավորապես, կարիքներ, շարժառիթներ, նպատակներ, մտադրություններ, ձգտումներ և շատ ավելին) և որպես բնութագրիչ գործընթաց, որը խթանում և աջակցում է վարքային գործունեությունը որոշակի մակարդակով: Այսպիսով, մոտիվացիան կարող է սահմանվել որպես հոգեբանական պատճառների ամբողջություն, որոնք բացատրում են մարդու վարքը, դրա սկիզբը, ուղղությունը և գործունեությունը: Մոտիվացիայի գաղափարը ծագում է, երբ փորձում ես բացատրել, այլ ոչ թե նկարագրել վարքը: Հետազոտությունը ցույց է տալիս, որ սովորելու ներքին դրդապատճառ ունեցող սովորողը ավելի բարձր միավորներ է հավաքում, քան այն երեխաները, ովքեր ակամա են սովորում : Բացի այդ, հետաքրքրված երեխան հաճույք է ստանում իր աշխատանքից: <https://hy.wikipedia.org/wiki/>

«ՇՐՋՎԱԾ ԴԱՍԱՐԱՆ » ՄՈՂԵԼԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԵՐԻՆ ՈՐՊԵՍ ՄՈՏԻՎԱՑԻԱՅԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԹՈՂԻ

«Շրջված դասարան». Վերջին մի քանի տարիների ընթացքում «Դասարանի շրջում» դարձվածքն ամենից

հաճախն է հասնում մեր ականջներին, ու այդ ձայնը նոր թափ ստացավ 2012թ. «Նյու Յորք Թայմզ»-ում հրապարակված Ֆիցպատրիկի հոդվածով: «Դասարանի շրջում» մեթոդի էությունն այն է, որ նոր նյութի հետ սովորողների առաջին ծանոթությունը կայանում է դասարանից դուրս՝ սովորաբար կա՛մ կարդալով, կա՛մ տեսադաս դիտելով, իսկ հետո հատկացված դասաժամի ընթացքում ավելի դժվար աշխատանքն է կատարվում՝ նյութի ամրապնդումը խնդիրների լուծմամբ, քննարկումով կամ բանավեճով: Հիմնավորումը ըստ Բլումի 2001թ. լրամշակված տեսության թեմայի հարցերն են տրվում: Յուրաքանչյուր ցիկլը տևում է 13-ից 15րոպե:

Սա նշանակում է, որ սովորողները իմացական ավելի ցածր մակարդակի աշխատանքն (գիտելիքի ձեռքբերումը և ընկալումը)անում են դասարանից դուրս, իսկ ավելի բարձր մակարդակի իմացական աշխատանքի վրա կենտրոնանալը (կիրառումը, վերլուծումը, համադրումը, արժևորումը) կատարվում է դասարանում, որտեղ նրանք ունեն դասընկերների և ուսուցչի աջակցությունը: Այս մոդելը հակադրվում է ավանդականին, որում նոր նյութի հետ առաջին ծանոթությունը լինում է դասարանում, իսկ դրա ամրապնդումը տնային աշխատանքի միջոցով կատարվում է տանը: Այստեղից է տերմինը՝ «Շրջված դասարան»:

«Շրջված դասարան». ի՞նչ է սա որոշ առարկաների ուսուցման համար «Շրջված դասարան»-ի մոտեցումը նորություն չէ: Այն արդեն մի քանի տարի օգտագործվում է հատկապես հումանիտար հոսքում: Բարբարա Վոլվուդը և Վիրջինիա Ջոնսոն Անդերսենը այս մոտեցումը զարգացրել են իրենց «Արդյունավետ գնահատում» (1998) գրքում: Նրանք մի մոդել են առաջարկում, որով սովորողները սկզբնական գիտելիքն ստանում են նախքան դասը, իսկ դասի ընթացքում կենտրոնանում են համադրման, վերլուծության, խնդիրների լուծման և այլնի վրա: Որպեսզի համոզված լինեն, որ սովորողներն իրոք անում են անհրաժեշտ նախադասարանային աշխատանքը տանը, Վոլվուդը և Անդերսենը նոր նյութի հետ առաջարկում են նաև այդ նյութի վրա հիմնված որոշ տնային առաջադրանք (գրավոր շարադրանք, ոչ բարդ խնդիրներ):

Հետազոտական աշխատանքի ընթացքում կփորձեմ պարզել գրականության

նկատմամբ սովորողների հետաքրքրության անկման պատճառները և կիրառել «Շրջված դասարան» մոդելի կիրառումը՝ գրականության դասերին մոտիվացիայի խնդիրների լուծման ամենաարդյունավետ ուղիները, մեթոդները և միջոցները գտնելու համար:

Ուսումնասիրության խնդիրները

1. Ուսումնասիրել կրթական մոտիվացիայի խնդիրները հոգեբանական և մանկավարժական գրականության մեջ:
2. Ուսումնասիրել սովորողների վերաբերմունքը գրականություն ընթերցելու նկատմամբ, բացահայտել ուսումնական գործընթացի դժվարություններն ու խնդիրները:
3. Դպրոցում գեղարվեստական գրականության ընթերցման մոտիվացիայի խնդիրների վերաբերյալ կատարել հետազոտական վերլուծություն:
4. Վերլուծել և առաջարկել գեղարվեստական գրականության ճանաչողական մոտիվացիայի բարձրացման արդյունավետ ուղիներ:

Որպեսզի դասընթացը համատեղելի լիներ աշակերտների ուսանելու բազմազան ոճերի հետ, դասընթացը ներկայացնել.

1. Էլեկտրոնային հարցաշարերով /[Quizizz](#)/
2. Հարստացված տեսահոլովակով /[Edpuzzle](#)/ Popplet, Miro, Linoit, Canva
3. Տեսադասերով
4. Չայնագրությամբ ուղեկցվող Powerpoint ներկայացմամբ և Powerpoint սահիկներով, որոնք հնարավոր է նաև տպել թղթի վրա:

<https://elearning.iedf.am/my/>

Որպեսզի համոզված լինենք, որ աշակերտները նախապատրաստվում են դասին, նրանց հանձնարարվում է գործնական առաջադրանքներ անել, որոնք պարբերաբար,

բայց պատահական ընտրությամբ հավաքվում և գնահատվում են: Այնուհետև դասաժամին աշակերտներին մղում են աշխատանքի:

Ե՛վ ուսուցիչները, և՛աշակերտները «Շրջված դասարան» մեթոդը դրական են համարում: Ուսուցիչները տեսնում են, որ աշակերտները հիմա ավելի նպատակային են սովորում, քան երբ նրանց դասավանդում էին ավանդական ձևաչափով: Զննողական ուսուցումը Էրիկ Մագուրը և Կատերին Քրոուչը նկարագրում են «շրջված դասարան»-ի ձևափոխված մոտեցումը, որը նրանք անվանել են «Զննողական ուսուցում» (2001):

Հարցերին պատասխանելը կամավոր չի լինում, ինչպես ավանդական ուսուցման ժամանակ: Յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է մասնակցի հարցմանը: Հարցման պատասխաններն անանուն են լինում, և ուսուցչի համար միանգամից պարզ է լինում, թե աշակերտների որ տոկոսն է հասկացել նոր նյութը: Եթե դասարանի 30-ից 60%-ը սխալ է պատասխանել, ապա կազմակերպվում են փոքր խմբերով քննարկումներ, որից հետո աշակերտները նորից պատասխանում են հարցերին: Լավ արդյունքից հետո հաջորդ թեմայի հարցերն են տրվում: Յուրաքանչյուր ցիկլը տևում է 13-ից 15րոպե՝ <https://fliphtml5.com/qlam/vsin/basic/151-200>

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՐՍ

Հետազոտական համատեքստում ներկայացվում է բովանդակային, տեխնիկական և կառուցվածքային պահանջներ:

Հետազոտական աշխատանքը կատարել էմ Աշոտավանի միջնակարգ դպրոցում, որտեղ աշխատում էմ երեսուն տարի:

Դասավանդում էմ 5-12-րդ դասարաններում հայոց լեզու և գրականություն: Հետազոտական աշխատանքի ժամանակ փորձարարական դասեր էմ անցկացրել 7-րդ և 8-րդ դասարաններում:

Ինչո՞ւ եմ ընտրել 7-րդ դասարանը:

Այս դասարանում սովորում են վեց տղաներ: Այս դասարանի աշակերտները ունակ են, բայց չեն սիրում ընթերցել: Չեն սիրում նաև պատմական ֆիլմեր դիտել, լսել արվեստի ներկայացուցիչների ընթերցմամբ ստեղծագործություններ: Երկար տարիների աշխատանքային փորձը ցույց է տվել, որ այս տարիքից նկատվում է մոտիվացիայի անկում գրականության նկատմամբ: Ինչ-որ տեղ, կարծում եմ, մեղավոր ենք նաև մենք, քանի որ մենք էլ պիտի փոխենք մեր մոտեցումները, ավելի շատ կիրառենք S2S գործիքներ, դասը հետաքրքիր, բովանդակալից և հազեցած դարձնելու համար:

Փորձարարական դասերը դրա վառ օրինակներն են:

7-րդ դասարանի աշակերտները չեն սիրում ընթերցել, դա վկայում է այն, որ ամառային գրականություն չեն ընթերցում:

Տարիներ փորձը ցույց է տալիս, որ 6-րդ դասարանից հետո ընթերցանության նկատմամբ մոտիվացիայի անկում է նկատվում:

«Ինտերակտիվ կրթության զարգացում» հիմնադրամի կողմից ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացի ժամանակ ձեռքբերված S2S գիտելիքների, quizizz, miro, edpuzzle, canva, wisemapping գործիքների կիրառումը և հմտությունների գործածումը կնպաստի աշակերտների մոտիվացիայի բարձրացմանը (ընթերցանության), շրջահայացության, մշակութային արժեքների ձևաորման, այլ հարթակներում դրսևորվելու և հայրենի արժեքները ներկայացնելու գործում:

ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ N1

Ուսուցիչ՝ Մ. Մանուկյան

Դասարանը՝ 7-րդ

Առարկան՝ Գրականություն

Ամիս ամսաթիվ 11.11.2022թ

Տևողությունը՝ 45 րոպե

Առարկան՝ գրականություն

Քայլ1- Դասի թեման՝ «Ավելորդը» պատմվածքի գլխավոր հերոսների
բնութագիրը Դասի տիպը՝ համակցված

Դասի նպատակները՝

Ա. Ուսուցանող՝ բնութագրել պատմվածքի գլխավոր հերոսներին, վերլուծել
կերպարները՝ մեկնաբանելով նրանց արարքների շարժառիթները, հույզերն ու
ապրումները:

Բ. Դաստիարակչական՝ սովորողի մոտ արմատավորել և դաստիարակել այն, որ
ամենաթանկ և մեծագույն հարստությունը մարդն է, պետք է սիրել, օգնել, խնամել ու
խնայել նրան, քանի որ մարդն անփոխարինելի է:

Գ. Զարգացնող՝ համեմատել մարդկային արարքները, առանձնացնել լավն ու վատը,
մերժելին և ընդունելին:

Մեթոդը՝ «Շրջված դասարան»

1. Պատմվածքի ամբողջական ընթերցում(տանը):
2. Հերոսների բնավորությունների դրական և բացասական գծերը
առանձնացում: 3. Zoom հարթակում քննարկում և ձայնագրում:

Դասի ընթացքը

Խթանում: Առաջադրված հարցերով վերհիշել պատմվածքի բովանդակությունը, գործողությունների զարգացման ընթացքը: /10 բույլ/ Օգտվել S2S-ից:

<https://quizizz.com/admin/quiz/6187f6b8fa2bbf001edf94be>

https://www.youtube.com/watch?v=kALfMVnol-s&ab_channel=ArevMovsisyan

Դասարանը բաժանել երկու խմբի՝ յուրաքանչյուր խմբում երեք աշակերտ: «Շրջված դասարան» մեթոդով ներկայացնել գլխավոր հերոսներին: Մեկ խմբի հանձնարարել ներկայացնել Հաճի աղային, իսկ մեկ խմբի՝ Սրբունին:

Հաճի աղային վերաբերող հարցեր.

1. Ո՞վ էր Հաճի աղան: Կյանքի ինչպիսի՞ ճանարարի էր անցել:
2. Եթե ես ճիշտ եմ հասկացել, «թուրքը գալիս է»արտահայտությունը պատմական այն ժամանակաշրջանն է ներկայացնում, երբ...
3. Ինչո՞ւ Հաճի աղան դաժանացավ, խստացավ, անգթացավ և որոշեց փրկել կարևորագույնը՝ թողնելով «Ավելորդը»:
4. Ի՞նչ կլիներ, եթե սահնակում միայն մեկ հոգու տեղ լիներ:
5. Գնահատել Հաճի աղային դեպքերի ժամանակ և դեպքերից ամիսներ անց: Արդյո՞ք շրջապատում նրա նման մտածող մարդիկ կային:
6. Ի՞նչ կանեիր, եթե դու լինեիր Հաճի աղայի տեղը:

Սրբունին վերաբերող հարցեր.

1. Ո՞վ էր Սրբունը և ինչո՞ւ էր ապրում եղբոր տանը:
2. Եթե ես ճիշտ եմ հասկացել, ի բնե աշխատասեր և ինքնասեր կինը ընտանիքի կար ու

կարկատանը և գուլպա գործելը իր վրա էր վերցրել, որպեսզի...

3. Ինչու՞ էր Սրբունը լավիս ճանապարհի պատրաստության ժամանակ:

4. Ի՞նչը կփոխվեր, եթե Սրբունը գնար նրանց հետ:

5. Գնահատել Սրբունին:

Ի՞նչ կանեիր, եթե դու լինեիր Սրբունի տեղը: Աշխատանքը ավարտելուց հետո աշխատել T-ձև աղյուսակով.

1. «Սրբուն», 2. «Հաճի աղա»:

Ներկայացնում են աշխատանքները: Նույն հերոսին երկու խմբով ներկայացնելը հնարավորություն է տալիս լրացնելու միմյանց, համադրելու, տարբեր տեսանկյուններից դիտարկելու և ընդհանրացնելու:

Կշռադատում: Քննարկել /10 բույե/

ա. Պատմվածքի վերջում ինչպե՞ս է Հաճի աղան բացատրում «ան ավելորդ է» արտահայտությունը: բ. Մահից առաջ ինչու՞ է խոստովանահորը ասում. «Մեղա՛ քեզի, մեղա՛ ...»:

Տնային առաջադրանք: Աղյուսակով ներկայացնել՝ «Կյանքում ի՞նչն է ավելորդ», «Կյանքում ի՞նչն է կարևոր»

Գնահատում (միավորային) /10 բույե/

<https://quizizz.com/admin/quiz/61878b8b12de40001d5b91a5/>

Տնային առաջադրանք /5բույե/

1. Առաջադրանքը՝ պրեզենտացիայի պատրաստում «Բնավորությունների

բախում»

2. Պատմվածքի ընթերցման շարունակություն:

ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ N2

Ուսուցիչ՝ Մ. Մանուկյան

Դասարանը՝ 8-րդ

Առարկան՝ գրականություն

Ամիս ամսաթիվ՝ 09.11.2022թ

Տևողությունը՝ 45 րոպե

Դասի թեման՝ «Թմկաբերդի առումը» պոեմը

Նպատակը՝ Հերոսականության, մարդկային առաքինության, մարդու անցողիկ կյանքի արժևորումը և վեհ գործերի անմահության գաղափարի դրվատումը: Դասը անցնելիս օգտագործում եմ «Շրջած դասարան մեթոդը»

Խթանման փուլ՝ պոեմի ունկնդրում S2S-ի օգտագործում (կարդում է Սուրեն Քոչարյան): [Edpuzzle](#)

Դադադարեցնում ենք ունկնդրումը և երեխաները ընթերցում են բնագրից: Ընթերցելուց հետո կազմակերպվում է մտազրոհի մեթոդ: Համացանցից երեխաները դուս են գրում ասույթներ.

«Ամեն մարդու մասին դատում են ըստ նրա գործերի» Սերվանտես

«Ծառը պտղով է գովելի, մարդը՝ գործով» Ժող. առած

Իմաստի ընկալման փուլ՝ տեղեկություններ են տալիս Թմկաբերդի մասին (միջնադարյան դրյակ Մեծ Հայքի Գուգարք նահանգի, Վերին Ջավախքի գավառում, Կուր գետի ձախ ափին): Բերդը հետագայում ավերվել է:

Կշռադատման փուլ՝

[Quizizz](#)

Տնային առաջադրանք՝ պոեմից մեկ հատված սովորել անգիր:

ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ N1

08. նոյեմբերի 2022թ

Դասարան՝ 7-րդ

Առարկան՝ գրականություն

Մեթոդը՝ «Շրջված դասարան»

Դասի տիպը՝ համակցված:

Դասի նպատակները՝ աշակերտների մեջ սերմանել սեր դեպի գեղարվեստական գրականությունը, գրական արժեքների նկատմամբ ուշադրություն և նվիրվածություն:

Դասը համակցված էր, օգտագործել էի նաև «Շրջված դասարան» մեթոդը՝

հանձնարարելով տանն ընթերցել պատմվածքը և հատվածներ ինքնաձայնագրել՝ դասին ներկայացնելու համար:

Խթանման փուլը բավականին արդյունավետ էր: Ունկնդրեցին պատմվածքը. օգտագործեցինք Edpuzzle առցանց գործիքը:

Ունկնդրելուց հետո ընթերցեցինք ցանկալի հատվածներ, և կազմակերպեցինք մտազրոհի մեթոդ:

Իմաստի ընկալումը ստուգելու նպատակով օգտագործեցինք «Երիցուկի մեթոդը»: Այս փուլում աչքի ընկան նաև դասապրոցեսին դժվարությամբ ներգավվող աշակերտները:

Հայտնեցին կարծիքներ մտազրոհի մեթոդով, մեղադրեցին Հաճի աղային, խոսեցին ընտանիքի մասին, յուրաքանչյուրը ստացավ մեղադրանքի իր բաժինը, տեղաց մտքերի տարափ:

Գնահատումը. լրացվեց հայտորոշիչ թեստ (որակը 83%):

Բոլորը համոզվեցին, որ շատ կարևոր է կյանքի բախտորոշ պահին ճիշտ կողմնորոշվել, երբեք հարազատին չթողնել բախտի քմիաճուլքին և բոլոր քայլերում լինել խոհեմ, կշռադատված:

Դասի թերությունը. աշակերտները վատ էին օգտվում համակարգչից, իսկ իմ տեղադրած հղումը չէր բացում (օգնության եկավ օպերատորը):

Դասի առավելությունը. դասարանն անչափ ոգևորված էր Edpuzzle առցանց գործիքի կիրառումից:

Դասալսողի կարծիքը՝ ՏՀՏ-ի օգտագործումը որոշակի բարձրացնում է մոտիվացիան գրականության դասաժամին և առաջացնում հեքսաքրքրություն աշակերտների մոտ:

ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ԴԱՍԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ N2

10. նոյեմբերի 2022թ

Դասարան՝ 8-րդ

Առարկան՝ գրականություն

Փորձարարական դասն անցկացրի գրականությունից:

Դասի թեման՝ «Թմկաբերդի առումը»:

Մեթոդը՝ «Շրջված դասարան»

Դասի տիպը՝ համակցված: Դասի նպատակները՝ աշակերտների մեջ սերմանել նվիրվածություն, հայրենասիրություն, բարություն: Դավաճանությունը որպես չարիք և ողբերգություն յուրաքանչյուր անհատի և շրջապատի համար: Հայրենասիրության և դավաճանության միջև ընկած սահմանի քննարկում: Դեպի գեղարվեստական գրականությունը, գրական արժեքների նկատմամբ ուշադրություն և նվիրվածություն:

Դասը համակցված էր, օգտագործել էի նաև «Շրջված դասարան» մեթոդը՝ հանձնարարելով տանն ընթերցել պոեմը: Կարողանան արտասանել արտահայտիչ և ներգործող ձայնով: Խթանման փուլը բավականին արդյունավետ էր: Ունկնդրեցին պոեմը: Օգտագործեցինք Edpuzzle առցանց գործիքը: Դասարանը բաժանվեց երկու խմբի, աշխատեցին մտազրոհի մեթոդով և քառաբաժան մեթոդով:

Իմաստի ընկալումը ստուգելու նպատակով օգտագործեցինք quizizz գործիքը (հայտորոշիչ թեստ): Այս փուլում աչքի ընկան նաև դասապրոցեսին դժվարությամբ ներգավվող աշակերտները: Հայտնեցին կարծիքներ մտազրոհի մեթոդով, մեղադրեցին Թմկա տիրուհուն, խոսեցին Նադիր շահի խորամանկության, ազահության և անազնիվ քայլի մասին:

Բոլորը համոզվեցին, որ շատ կարևոր է կյանքի բախտորոշ պահին ճիշտ կողմնորոշվել, երբեք հարազատին չթողնել բախտի քմիաճուրղին և բոլոր քայլերում լինել խոհեմ,

կշռադատված: Դասի թերությունը. աշակերտները վատ էին օգտվում համակարգչից, իսկ իմ տեղադրած հղումը չէր բացում (օգնության եկավ օպերատորը):

Դասի առավելությունը. դասարանն անչափ ոգևորված էր Edpuzzle առցանց գործիքի կիրառումից:

ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ և ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Փորձարարական դասն ունի մեթոդական նպատակ, որում արտացոլում է այն, ինչ ուսուցիչը ցանկանում է ցույց տալ աշակերտներին:

Մեթոդական նպատակների ձևակերպումը բազմազան է: Փորձարարական դասը մեթոդական աշխատանքի կազմակերպման ձև է: Փորձարարական դասերը պահանջում են մեթոդական աշխատանքի հատուկ պատրաստվածություն:

«Ինտերակտիվ կրթության զարգացման» հիմնադրամի կողմից կազմակերպված վերապատրաստման դասընթացը ինձ հնարավորություն տվեց ՏՀՏ-ի միջոցով կազմակերպելու և ՏՀՏ գործիքների միջոցով դասն ավելի բովանդակալից, հազեցած և նորովի մատուցելու հնարավորություն:

7-րդ և 8-րդ դասարաններում կազմակերպել և անցկացրել եմ երեք փորձարարական դաս: Առաջին փորձարարական դասի ժամանակ օգտագործել եմ «Շրջված դասարան» մեթոդը: Հանձնարարված էր ամբողջությամբ ընթերցել «Ավելորդը» պատմվածքը:

Աշակերտները համագործակցել էին, յուրաքանչյուրը ընթերցել էր պատմվածքից մեկ հատված: Դասի խթանման փուլում օգտագործվեց edpuzzle գործիքը (ունկնդրում և շարունակում): ՏՀՏ գործիքի կիրառումը ոգևորեց աշակերտներին: Աշակերտներն անհամբերությամբ սպասում էին հայոց լեզվի դասաժամին, նոր մեթոդներով և ՏՀՏ գործիքով անցկացվեր հայոց լեզվի դասը: Հայոց լեզվի ժամին (գոյական անուն) գործածվեց quizizz, edpuzzle գործիքները: Դասն ավելի արդյունավետ և ուսանելի էր: quizizz գործիքի միջոցով

հայտորոշիչ թեստը լրացրեցին (միավորային չէր, որպեսզի աշակերտները չլարվեն):

Երրորդ փորձարարական դասին գործածվեց նաև wisemapping գործիքը, որին աշակերտները մեծ ոգևորությամբ ծանոթացան:

Դասն անցավ ակտիվ, ջերմ մթնոլորտում, ուսանելի, հազեցած նորություններով: ՏՀՏ գործիքների կիրառումը դասին խթանում է աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքը և մղում աշխատասիրության: Առաջացնում է սեր, հետաքրքրություն, ընկալունակության մեծացում և մեծացում է մոտիվացիան ՏՀՏ-ի գործիքների, գրականության, հայոց լեզվի նկատմամբ:

Համեմատելով փորձարարական դասերը՝ նկատեցի մեծ առաջընթաց և դասերը համարեցի հաջողված, ուսանելի:

Դասի ուժեղ կողմը՝ ակտիվ մասնակցությունն է բոլորի կողմից, ՏՀՏ գործիքների կիրառման միջոցով հետաքրքրության մեծացում առարկայի նկատմամբ:

Դասի թույլ կողմը՝ Համակարգիչների հին էին, վատ էին ասխատում, որն առաջացնում էր որոշակի դժվարություններ: Այնուամենայնիվ ես ունեցա հաջողություններ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսումնասիրության ընթացքում բացահայտել եմ գրականության դասերին աշակերտների կրթական գործունեության մոտիվացիայի էությունն ու առանձնահատկությունները: Աշակերտների կրթական գործունեության առանձնահատկություններն են կրթական առաջադրանքների իրականացման ստեղծագործական մոտեցումը ինքնակրթության և ինքնաքարզացման պատրաստակամությունը: ՏՀՏ գիտելիքների ձեռքբերումը, նոր գիտելիքների տիրապետելու կայուն ցանկությունը:

Քանի որ կարճ ժամանակ էր մեզ հատկացված, այս հետազոտական աշխատանքը կատարելու համար, ուստի այն հանգեցրեց որոշակի դժվարությունների:

Որոշ դասերի ունեցա մեծ ձեռքբերումներ, որոշներին՝ ոչ: Որոշ դասերի կարողացա իրագործել նպատակներս՝ կիրառելով ՏՀՏ գործիքներ:

Դասին կիրառելով ինձ համար բոլորովին նոր ՏՀՏ գործիքներ, կարողացա սեր արթնացնել դասի նկատմամբ անտարբեր աշակերտների մոտ և ներգրավել դասին, և դասը դարձնել առավել արդյունավետ և հետաքրքիր:

Այս աշխատանքները կատարելիս ունեցա որոշակի խնդիրներ, որոնք կլուծվեն մոտիվացիայի արդյունքում: «Շրջված դասարան» մոդելի կիրառումը գրականության դասերին որպես մոտիվացիայի խնդիրների լուծման մեթոդ, կնպաստի աշակերտներին էլ ավելի շատ ընթերցել և սիրել գրականությունը:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Վիքիպեդիա

<https://hy.wikipedia.org/wiki/>

<https://hy.wikipedia.org/wiki/>

2. Յուրա Գանջալյան. Երևակում եմ դասավանդողի կյանքի իմ հետքը

<https://fliphtml5.com/qlam/vsin/basic/151-200>

3. Մարինե Եղոյան Մոտիվացիա

<https://www.iammedia.am/hy/post/Motivation>

4. Մանկավարժական հանդես Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիր «Շրջված դասարան» <https://dpir.mskh.am/hy/node/761>

5. Հանրակրթության պետական չափորոշչի ձևավորման եվ հաստատման ընդհանուր դրույթներ <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?docid=149788>

6. Շրջված դասարան մոտեցումն ուսուցման գործընթացում Նարինե Մեսրոպյան

https://www.youtube.com/watch?v=SHS96lcdk2U&ab_channel=ParadigmaEducationalFoundation